

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Irregularitas ex homicidio casuali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

Irregularitas ex homicidio facto ad sui defensionem.

93. Occidens alium ad vitæ suæ defensionem non excedendo notabiliter moderamen inculpatæ tutelæ, non incurrit irregularitatem; quia huiusmodi actio non censetur iniusta, etiam si dederit causam invasionis. Sicut autem licitum est tueri vitam cum morte inuasoris, ita etiam licitum est tueri membrum, seu partem vitæ; præsertim quando ex huiusmodi percussione, vel mutilatione membri sequi potest emissio vitæ *ibid. punct. 6. n. 3. & 4.*

94. Qui occidit iudicem injustè sibi parantem mortem, non est irregularis. Idem dic de capto ab hostibus volentibus ipsum interficere, is enim occidendo custodem vel alium, quando aliter evadere non potest, non fit irregularis: sicut nec qui fure domi invento clamavit ad vitam, vel ad res suas defendendas, *cape, cape;* secus dicendum si clamavit, *occide, occide,* &c. *ibid. n. 5. & seq.*

95. Qui alium occidit ut se defendat à gravi deformitate vultus, aut qui tradit alteri arma, ut se defendat, sed alter occidit inuasorem, non est irregularis. *ibid. n. 8. & 9.*

96. Occidens alium ad defensionem sui honoris rerumque suarum, non fit irregularis, servato moderamine inculpatæ tutelæ. Idem dicendum de occidente inuasorem proximi cum moderamine; & hoc petiori ratione sequitur si occidat alium defendendo proximum quem tenetur defendere, ut defendendo Principem, vel aliam personam publicam, vel patrem, &c. Adde illum non esse irregularem, qui tradit arma alicui in vaso ad se defendendum, & inuasor occiditur ab in vaso cum moderamine inculpatæ tutelæ. *ibid. num. 10.*

Irregularitas ex homicidio casuali.

97. Homicidium omnino casuale quod non est volitum in se, nec in causa, non inducit irregularitatem, cum non sit percaminosum, aut voluntarium *ibid. punct. 7. n. 2.*

Hinc fit ut homicidium commissum ab amente, vel furioso, non habente tunc temporis lucida intervalla, vel ab ebrio, vel dormiente, qui non prævidit illud secuturum, non inducat irregularitatem; sicut nec si commissum sit ab infante rationis usa catente. *ibid. n. 3. & seq.*

98. Ho-

98. Homicidium quod non est omnino casuale, sed voluntarium in causa, seu implicite voluntarium, inducit irregularitatem: unde à fortiori homicidium inducit irregularitatem quando est voluntarium in se & directe, id est cum advertentia & deliberatione, ex industria, & ex proposito. *ibid. num. 7.*

99. Dans operam rei licitæ vel illicitæ, non est reus homicidii, aut irregularitatis, si debitam diligentiam adhibuit, ne sequeretur homicidium: & hoc verum est, etiam si res erat periculosa homicidii, moro diligentiam adhibuit, & modo ex illa re cui opera datur, non solet mors ut plurimum sequi; tunc enim incurritur irregularitas secuta morte, vel mutilatione. *ibid. n. 8. & 9.*

100. Conficiens gladios quibus aliqui postea occiduntur, non fit irregularis: nam censetur causa tantummodo remota mortis; secus dicendum de aromatariis conficientibus medicinas ex rebus corruptis, si hac de causa sequitur mors infirmi. Similiter qui præbet aut consultit, aut tradi mandat aliquid infirmo contra Medici præceptum, fit irregularis, quoties infirmus ex illius rei traditione perit, aut notabiliter ipsius mors acceleratur: non esset tamen irregularis, qui cautè & secundum regulas artis extraheret sagittam è vulnerato, ex cuius extractione vulneratus moreretur. *ibid. num. 10. & seq.*

101. Magister verberans discipulum excedendo modum percussionis, & non adhibendo debitam diligentiam ne sequatur mors vel mutilatio, fit irregularis: secus dicendum de iudice, qui præcepit reum verberari juxta leges, sed minister a deo excessit, ut ratione illius excessus, reus mortuus fit. *ibid. n. 14 & 15.*

102. Ille excusari potest ab irregularitate, qui leve vulnus alteri inflixit, ex quo tamen vulneratus perit ex sua intemperantia, aut ex injuria vel incuria medici. *ibid. num. 16.*

103. Ille est irregularis in foro conscientiæ, qui consultit Titio occidere Cajum, sed accidit ut ipse occisus fuerit à Cajo. *ibid. num. 17.*

Idem dicendum de eo qui inter dormiendum interemit infantem in lecto, eo quod non adhibuerit debitam & sufficientem cautionem præscriptam in tenendo infantulo in lecto Projiciens lapidem in Titium fit etiam irregularis, si lapis. Titio illum declinante, concidit in Cajum, illumque occidit,

occidit, quia censetur actionem periculosam homicidii exercuisse absque sufficienti diligentia. Similiter ille est irregularis, qui reficiens tectum, tegula occidit transeuntem; si non monuerit, aut signum de more non exposuerit. Item sunt irregulares, qui hyeme se percutunt pilis niveis si mors sequatur; aut oculus eruat; secus dicendum de saltante cum muliere gravida saltatione consueta & moderata; si abortus sequatur fetus animati. *Ibid. n. 18. & seqq.*

104. Insidens equo, non est habendus pro irregulari, quando equus fractis habenis puerum in via existentem conculcavit & interfecit, mors enim censetur omnino casualis. *Ibid. n. 23.*

105. Ille non est quoque irregularis, qui domi diligentem custodit feram, quæ absque ipsius culpa soluta, aliquem occidit; secus dicendum de eo qui feram vinculis constrictam in platea detinet, quæ incaute accedentes occidit. *Ibid. num. 24.*

106. Detegens bona fide in conventu hominum adulterium mulieris, non est irregularis, si unus adstantium deserat ad vitium adulteræ, & mors inde mulieri sequatur. *Ibid. num. 25.*

107. Ille est irregularis, qui ioco (excipe pueros) terrorem incutit alteri, estque causa, ut alter eo terrore commotus & perterritus, se det præcipitem. *Ibid. num. 26.*

108. Ad incutendam irregularitatem ex homicidio injusto non omnino casuali, requiritur culpa mortalis. *Ibid. num. 27.*

Irregularitas ex homicidio injusto voluntario.

109. Voluntarium simpliciter dicitur illud, quod intenditur ab agente, voluntarium autem indirecte non intenditur nisi directe, explicitè reputatur tamen intentum in actu exercito, eo quod aliquid actum fiat per se & immediatè ordinatum ad illum effectum, Idem dicendum respectu consulentis, vel mandantis. *Ibid. punct. 8. num. 1. & 2.*

110. Membrum proprie dicitur pars illa corporis, quæ proprium habet officium distinctum ab aliis partibus. *Ibid. num. 3. his positis:*

111. Homo baptizatus occidens vel abscidens alterius membrum voluntarie simpliciter vel secundum quid, vel casualiter cum mortali culpa, est irregularis secuta morte, aut mutilatione. Propterea mutilans membrum alterius, vel majorem partem membri, e.g. totam ferè manum, est irregularis, etiam si membrum debilitatum esset, vel aridum, (contra non-